

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видане Стіваришеним "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Неповищення в газеті рукописів не зберігається, хіба що аржуватель вказав на це, бо, маючи звороту своєї рукописи на випадок її неповищення та залучив поштову марку на її пересилку.

ПОЛОЖЕННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Про те, як стоять тепер справи на Радянській Україні, кождому без сумніву цікаво довідатися. Це тим більше, що капіталістична преса цілого світа, а з особа українська протиробітничая преса, представляє погляди на Радянській Україні і взагалі в Радянськй Союзі — в як найчорніший світлі. Після цієї преси виходить, що на шай земський кулі нема гіршого місця, як власне Радянській Республіки. Тому вісті з достовірного жерела про положення на Радянській Україні і для кождого дуже інтересні і важкі.

Очевидно ми не маємо тут на думці давати детальний огляд положення в У.С.Р.Р., бо такого у нас нема навіть під руками. Ми хочемо лише поділитися з нашими читачами тими відомостями, які ми отримали від товариша, що обідав недавно майже цілу Україну і часті Росії. Відомості ці, розуміється, торкаються лише деяких сторін життя на Україні.

І так перше відрядив явище, про яке писав згаданий товариш, це відбудова міст на Україні, особливо Харкова. В Харкові йде такий рух з відбудовою зруйнованих горожанською війною домів та направо вулиць, що місяцями не можна перейти вулицю. Київ є культурним центром України і найгарнішим містом, яке наш кореспондент бачив в Радянських Республіках. Одеса потерпіла найбільше зі всіх міст на Україні і найменше в ній признаков відраджень. Але і в Одесі є кілька великих українських шкіл. Катеринослав відраджується. Многі фабрики працюють.

На Україні народжуються молоді, боеві сили, свідомі свого революційного завдання. За 4-5 літ Україна буде до незалежності. Коли-б лише в Польщі вибухла революція, щоби до України прилучити Галичину.

На Радянській Україні є поперх 20.000 Галичан, молодих хлопців, що утікли з польського війська та взагалі з під польського гнету. Це є здоровий і свідомий молодий елемент. Шкода тільки, що на початку ім приходиться бідувати і на Україні. Але будучість перед ними. До послідного часу ним ніхто не опікувався, або опікувався дуже мало. Тепер на них звернено більшу увагу. В Харкові даю вже ім один будинок і обічно другий. Засновано клуб Галичан. Радянська влада йде тепер ім на зустріч.

Гурток молодих Галичан є на університеті ім. Артема в Харкові. Наука відбувається там в українській мові, а лише 8 годин на тиждень в російській. Історію викладає на цім університеті Галичанин проф. Яворський.

На Україні є також багато "старих" Галичан, які прибули ще попередими роками і займають тепер там відвічальні становища.

Ща закордонна група українських есерів (соціалістів-революціонерів), за винятком "батька" Грушевського, є в Харкові. Всі вони розійшлися по кооперативах, а декотрі з них є на відвічальних становищах. Мій іншим, Чечель працює в науково-технічній відділі Української Ради Народного Господарства; Жуківський у Всеукраїнській; Зелізняк (молодший) в Вукопеліці. Шраг до недавня працював в українській торговельній місії у Варшаві. Пого хотіли назначити в Англію на такий самий пост, дає він вперся їхати на Україну. Тепер є в Харкові і вже працює. П. Христюк працює в Українбанку; там працюють також Аркадій Степаненко і Андрій Річицький (українець).

Відомі з процесу в Києві бувші міністри Голубович і Лизанівський, за приводу засуду яких так кричала українська чорна сотня, знаходяться на волі і також працюють: Голубович в Раді Народного Господарства, а Лизанівський є завідувачем кооперативного видавництва "Рух". Хоч їх і засуджено було щось на 5 літ кождого, однак після засуду вони сиділи лише по одному тижневи. Наш кореспондент говорив з Лизанівським. Він запитав:

— Як Вас освободили і на яких умовах?
 — На яких, — відповів Лизанівський. — Закликали нас і сказали нам, що ми вільні.
 Андрій Річицький, крім роботи в Українбанку, редагує ще журнал "Знання" в українській мові, який видає "Хазяйство Донбасу". Він послідними часами написав кілька книжок: "Революція в колоніях", "Життя Карла Маркса" і про Т. Шевченка.

Взагалі, хто хоче чесно працювати на Україні для добра працюючих, хоч, що правда, і в не дуже ще легких економічних умовах, той має змогу працювати.

Життя на Україні кращає. Відчувається тільки брак текстільних товарів. Хліба на Україні в цім році є досить. Харчі в Києві, Харкові два рази дешевіші, чим в Москві, а в Одесі і Катеринославі навіть три рази дешевіші.

Наш інформатор був і в агрікультурній комуні в Мигаєво, що виїхав свого часу з Канади. Про її життя-буття пише він оце: Мигаївці будують хати та магазини на збіжжя. В цім році вони зібрали 28.000 пудів збіжжя. Озимина ім дуже добре вродила, але ярина, за винятком вівса, висохла. Ячмінь дуже слабенький, а гречка і кукурудза зовсім пропали. Мигаєвські комунари мають велику симпатію серед доколичного населення. Правительством видано ім оружжя для самооборони. Недіями вони вчать військових вправ. Час від часу їздять грузовиком до Одеси.

Такі відомості про положення на Україні отримали ми від наочного свідка.

Одним із найбільше інтересних фактів є той, що пп. ексміністри Голубович, Лизанівський і Ко., які були засуджені на кількатижневий в'язницю, підходяться на волі і працюють в радянських установах. Цей факт цілком збиває брехні української чорної сотні, що радянська влада переслідує всю українську інтелігенцію. Виходить, що коли інтелігент не належить до ніякої банди, ані не є співучасником протидержавного заговору, а лише працює на культурній полі, то він має повну свободу, хоч і не є комуністом. Про це найкраще свідчить не лише історія з Голубовичем, Лизанівським і Ко., але й з Сергієм Ефремовим. Коли в 1920 р. прийшли до Києва Подяки з

Петлюрою — Ефремов кричав: "Слава Польщі!" А помімо цього він правдиво іні на Радянській Україні і йому волос з голви не спаде. Значить, що радянська влада є дуже толерантна навіть супроти бувших передових контрреволюціонерів, як що вони нині не виступають проти неї.

"Нуп" в Галичині.

Нова українська подітка, або скорочено Нуп — виразно починається з днем 14. марта п. р. Нуп-овці з "Діла" мокрим рядном накрили були хлібоїда, "посла" Ількова, за його лист до генерала-премієра Польщі — Сікорського в справі Східної Галичини. А вже як радо містили "трудовики" (у своєму органі) заяви інших чотирох "послів" галицьких хлібоїдів — про те, що згадалий лист посла Ількова є його чисто особистою ініціативою! Дійшло до того, що та зважчотирох "послів" була ще й сфотографована: людість Галичани мала змогу з трудовицької преси зазнайомитися і з характером руки (почерком) хлібоїдів!

Картаючи Ількова за його зрадницький лист до Сікорського, нуп-овці невдоволя, після всеяродинної своєї присяги коло Святиборських мурів — "ніколи не згодитися на польське ярмо", і собі пішли його слідом. Вони ідеологій української самостійності і собі розпочинають (звичайно під крилами білого орла) той "Нуп".

Нуп має своєрідну прикмету: це — цілковито незадоволення. Хлібоїди кривим оком позиряють на трудовиків; тіж останні неминяють нагоди, аби не шпигнути Ількова. В першій й другій, тримаючись біблійної застави, що "худобина знає яєлка господаря свого", однак гризуться коло того польського селянина. Незадоволені нуп-ом не лише політики, що мають образ худобини, але й — політики господарі теж не мають задоволення. Та й не диво. Адже з ляхів господарі, навіть на своїй власній землі, погані; що-ж торкається господарювання на чужій землі, то воно й поганіше. А поганому господареві й найбільше покірненька худобина не догодить!

"Трудовики, що афішуются, як неоподілені ієрархи українського села, не зважаючи на свої нахлукання і влаштування зліл, роблять тає вражіння; що не можна опертися запізно, воно ціла та парія є маршом!"

Таку ось оцінку нікчемности трудовицької партії дає польський орган "Газета Львова" в статті "Перед пробою" (ч. 205 з 11. вересня п. р.). Сама назва статті тіє дає багато до мислення: очевидно, крім платонічних бажань польської автономії, нуп-овці наш чинили вже пробу більш реальної утробовської політики. Але, знавдо вже видма нікчемність "автономістів" і ляхи ту пробу відкидають.

Та чи де є такий господар, щоб коди-неколи та й не пошкодував за худобкою? Хоч воно й німий язык, а все-ж такий працює на тебе!.. Ото-ж і господар-лях не без серця!.. Польський шляхтич у тій же статті "Перед пробою" бідкається, що орган "трудовиків" "Діло" є по пролетарській мізеріє, в той час, як соціалістична преса Галичини в гарному стані. Висловлюючи ті жалі, шляхта лякається й самим фактом, що У.С.Д.П. заволоділа й селянськими масами.

Як бачимо банкруцтво трудовицької партії повне. А банкрут — так водиться вже воно — можні світа сього не навидять. І польська ненависть приривство до наших трудовиків подвійні.

— "Що нам з того, що причимчивали ви до наших яєсел?.. А мас українських так і не привели за собою... У, нікчемні! Геть від коритал!"

Оттак польський шляхтич копає ногою наших "автономістів"... Чим тільки може мстити ім за безсилля, за те, що не потрапили привести за собою до панської обори українського народу — Галичани, Воляни й Холмщини. Наслідки тієї панської помсти так

далеко йдучи, що навіть приватні українські школи Галичини перетворюються фактично в польські. "Автономія" польської шляхти зробила такий поступ, що навіть забороняється нам, українцям слова — "Україна", "український"!

Поразка буржуазно-міщанських політиків Галичини велика: вони на краю політичного самовбивства. Проте перед конанним своїм силкуються направи діло, вернути собі давніший вплив на маси. "Слово", орган галицького суспільства (тієї групи галицького суспільства, що найбільш картала трудовиків за угодство, за той "нуп") в ч. 37 від 16. вересня — стаття "Що далі?" — в справі нуп-а радить:

* Публікування "Слова". — М. Л.

КАПУСТЯНІ ГОЛОВИ.
 (Як я читав газету "Народну Волю".)

На днях оце ари помочи одного Канадійського товариша я дістав цілу купу українських часописів з Америки і з нашої Галичини.

Про галицькі часописи і про те, яке вони зробили на мене вражіння, я напишу другим разом, а сьогодні я хочу написати про одну тільки газету, про "Народну Волю".

Пишу в першу чергу про неї тому, що розпакувавши пакунок, вона ("Народна Воля") була першою, яку я розложив і почав читати.

"Кінь чек Дзержинського". — "Росіяни плянують збільшити резерву армії". — "В совітських школах виховують офіцерів" і т. д. і т. д. Читав і сміюсь, видержати не можу. Відкіля в них така "правдива" інформація? — думаю.

От біді ті люди, що лише що газету читають.

Читаю далі статті. Перша про американських капіталістів визискувачів. Не дорож, значить, працюючому народові в демократичній країні!

Читаю далі "Годів з повітв" (настрої в Галичині). Автор статті Др. К. Т. — ні плаче-скажить, що в Галичині ніхто не веде роботи.

А де-ж патріоти, де ширі робітничі "непьючі"? — думаю.

Ех! Сіліні і лахві ви, доктори, коли не бачите і не чуєте про невипну роботу, що-приводиться на ваших очах.

Читаю далі: "Під робітничо-селянською владою". — Ну, і цікаві річі з Радянської України. Так і повірив би, як би сам не жив на Радянській Україні та не бачив своїми очима, що тут твориться.

Повірив би, а так читаю і сміюсь.

Подано за "Пролетарсько-Правдою", та вони бідняки

СЕЛО НА С.-Г. ВИСТАВІ С.С.Р.Р.

Весесоюзна, сільсько-господарська вистава в більшості присвячена селі, тобто селянському господарству. Павільони економіки, полєводства і інші повні матеріялів, які характеризують майже виключно селянське господарство. Назвичайно є картина відділу животноводства, де разом з видатними чистокровними тваринами стоять звичайні селянські коні та корови, які зуміли пристосуватися до тяжких обставин селянського господарства.

Старе село.

Село має свій самостійний окремий відділ — "Село". Вже з Кримського моста (що іде через Москву ріку) видно групу дрібних будівель, частина яких покрита соломою, частина на гоніах, тут є збірка сучасних селянських дворів, ріжких районів С.С.Р.Р. Всього збудовано 10 дворів. Двори мусять виявляти самостійні господарські райони С.С.Р.Р. Виянок зроблено тільки в двох випадках — щоб показати пережитий побут півночі і того "зубоженного центра", на якому довгий час держалася економіка Росії (курна іба Калужської губ.). Решта 8 дворів виявляють північний лісний район (вологодський двір), північно-західний озерний край (новгородський двір), північно-східний край (пермський двір), центральний не чорноземний район (московський двір), лісо-степовий хліборобський район (пензенський двір), степовий середньо-чорноземний район (вороніжський двір), південний чорноземний густо заселений (український двір) та південний чорноземний мало заселений — Кубанський - чорноземська область. Таким чином в "Селі" представлені всі основні райони крім Повежда.

Основне завдання цієї частини "Села" є — дати цілковиту уяву про те, що таке селянське господарство і яке воно різноманітне на європейських просторах Радянських Респуб-

"КОСМОС"
 УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ
 ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

Досі виїшли з друку слідуєчі книжки Видавничого Товариства "Космос":

ТЕОРІЯ ІСТОРІКОГО МАТЕРІАЛІЗМУ. (Н. Бухарин.) 325 сторін \$2.00
КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стеклов.) 112 сторін25
ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Ост. Липки, ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін .25
ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Снявський.) 150 сторін35
МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІЯТУ. (Горьв.) 112 сторін25
ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.)20

Замовлення на ці книжки разом з грішми посилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

лік, Двір є центром господарства, яке вміщує в собі худобу, зарядка та господарські будівлі і т. д. Крім того до кождого двора додано графічне розроблений бюджетовий нарис.

Малюнки ці дають уяву про склад капіталів, про розмір землекористування, про взаємовідношення ґрунтів та культур і т. д. Особливу увагу звернено на розподіл праці в годинах, які практично затрачуються в окремі періоди сільсько-господарського року. Як що до цього додати, що в кождім дворі поселені 1 або 2 чоловіки відповідної губернії, що хата обставлена з побутовими подробицями і всіма річчями хатного ужитку, що майже в кожній хаті демонструється характеристичний для кождого району хатний промисел, то сучасне село стоїть як на долоні.

Нове село.

Крім цієї частини сучасного села є на виставі ціла оесія "Нове село", де розязано два завдання: дати уяву про найбільше поліпшене господарство про ту сільську громадість, без якої неможливий поступ сільського господарства та життя на селі.

Поліпшені двори показують будівлю з поліпшеним основним планом, з деяким збільшенням простору з новими будівельними матеріялами, звернено також увагу і на внутрішнє убрання хати. Поліпшені двори — це зразкові будівлі для півночі, центральної та південної смуги С.С.Р.Р.

Комуна.

Господарство - комуна дає зразок жилого двора, де ми бачимо особисті квартири, помешкання загального користування і всі дворові господарські будівлі, а також майстерню, в якій використовується зайва для сільського господарства праця.

Дім селянина.

Дім селянина — місце, де село може задовольнити свої культурно-освітні та культурно-політичні потреби, — це просторий будинок, де є сали, бібліотека-читальня, ілянина, чайна і помешкання для клубової гурткової роботи.

Агропункт.

Агрономічний пункт — зразкова будівля, яка забезпечує нормальну організацію агрономічної праці на селі. Нарешті останнім громадським будинком є кооперативна молодняк, в якій весь час вистави показують роботу по переробі молока.

Ось в коротких рисах зміст того, що уявляє з себе відділ "Село". Основним завданням його організації було наочно показати селянам, які складають голову скількість відвідувачів вистави — різноманітність сільського господарства, яке існує в С.С.Р.Р., дати підстави до поліпшення, які можливі в цьому господарстві і нарішті дати уяву про ту сільську громадість, без якої неможливе село завтрішнього дня.

Н. Мійні.

ЦІННА КНИЖКА

Кожий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Липперта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковій папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна цієї книжки \$2.50.

Для відділів і філій Ст. У.Р.Д. та відділів У.С.Р. П.К. чьки за половину ціни.

Замовлення посилайте на слідуєчу адресу:

J. Boychuk
 21 Denison Ave.,
 TORONTO, ONT.